

Miljösamarbete för långsiktig fred?

*En kvalitativ fallstudie om hur Nile Basin Initiative kan
beskrivas som ett verktyg för fredsbyggande*

LUNDS
UNIVERSITET

Alex Johnston
Karin Östling Svensson

Abstract

During the 20th century the Nile River has been reason for political tensions and low intensity conflicts among the Nile Basin states such as Ethiopia, Sudan and Egypt. The Nile Basin Initiative (NBI) was established in 1999 with the primary aim to “[...] achieve sustainable socio-economic development through the equitable utilization of, and benefit from, the common Nile Basin water resources.” The aim of this essay is to examine how NBI as an environmental cooperation initiative can be described as a tool for peace-building. Through a process of descriptive case study analysis using environmental peace-building theory we build upon Maas et al.’s (2015) dimensions as operational indicators in order to determine whether or not NBI can be described as a tool for peace-building. The three dimensions are; (1) *Addressing environmental causes of conflict*, (2) *environmental cooperation as a platform for dialogue* and (3) *sustainable development as contribution to durable peace*. The results show that NBI can be described as a tool for peace-building as it has increased dialogue between the member states. However, the region remains subject to a state centric approach, especially in relation to resource management issues. NBI is best understood as a tool for peace-building when all three of Maas et al.’s dimensions are considered.

Key words: Nile Basin Initiative, Ethiopia, Egypt, Sudan, Natural Resources, Environmental Peace-building, The Nile, The Nile River Basin, International Environmental Cooperation

Word count: 9 921

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.1 Disposition	4
1.2 Syfte och frågeställning	5
1.3 Tidigare forskning	5
1.4 Avgränsning	6
1.5 Bakgrund	6
2. Teoretiskt ramverk	11
2.1 Definition av environmental peace-building	12
2.2 Miljösamarbete som ett verktyg för fred	12
2.3 Dimensioner	13
2.3.1 Miljörelaterade orsaker till konflikt	14
2.3.2 Miljösamarbete som en plattform för dialog	15
2.3.3 Hållbar utveckling och varaktig fred	15
2.4 Teorins utmaningar	16
3. Metod och material	17
3.1 Val av metod	17
3.2 Val av fall	18
3.3 Operationalisering	18
3.3.1 Första dimensionen: Miljörelaterade orsaker till konflikt	20
3.3.2 Andra dimensionen: Miljösamarbete som en plattform för dialog	20
3.3.3 Tredje dimensionen: Hållbar utveckling och varaktig fred	20
3.4 Material och källkritik	21
4. Resultat och analys	22
4.1 Första dimensionen: Miljörelaterade orsaker till konflikt	22
4.2 Andra dimensionen: Miljösamarbete som en plattform för dialog	25
4.3 Tredje dimensionen: Hållbar utveckling och varaktig fred	27
5. Diskussion och slutsats	32
5.1 Förslag på framtida forskning	36
6. Källförteckning	37
Appendix 1: Maas et al.:s förslag till frågor	42

1. Inledning

Under större delen av 1900-talet har floden Nilen varit en orsak till politiska spänningar och lågintensiva konflikter bland Nilbäckenländerna, däribland Etiopien, Sudan och Egypten. Detta har i huvudsak berott på ojämn distribution av vatten och energi i Nilbäckenet. Det är viktigt att poängtera att Etiopien, Sudan och Egypten är avgörande för ett gemensamt användande av Nilens vatten. Ett flertal forskare och beslutsfattare har antytt att konflikterna kring Nilen har stor potential att orsaka krig i området. I syfte att motverka dessa förutsägelser etablerades år 1999, med stöd av Världsbanken, Nile Basin Initiative (NBI) (Swain 2011, s. 687-688). NBI:s överskridande mål är att “[...] achieve sustainable socio-economic development through the equitable utilization of, and benefit from, the common Nile Basin water resources.” (NBI 2019g). NBI är ett intressant fall då initiativet primärt är ett internationellt miljösamarbete med målet att garantera en hållbar och rättvis fördelning av Nilens resurser, men som också kommit att handla om att utveckla medlemsländernas socio-ekonomiska situation. Ett flertal forskare har presenterat teorier som grundar sig i idén att miljösamarbeten kan bidra till långsiktig fred (Maas et al. 2015, s. 102). Att undersöka denna typ av fall ger en förståelse för hur framtida internationella samarbeten kan utformas för att skapa förutsättningar för ett mer hållbart användande av resurser, mer dialog och samarbete samt förståelse och således bidra till långsiktig fred.

1.1 Disposition

Inledningsvis presenteras syfte och frågeställning, tidigare forskning, avgränsning och bakgrund om fallet NBI. Därefter presenteras det teoretiska ramverket där vi diskuterar environmental peace-building och uppsatsens valda teori som sedan presenteras mer utförligt. I det tredje kapitlet redogör vi för val av metod och fall. I detta kapitel presenteras även teorins operationalisering, följt av ett avsnitt med diskussion om material och källkritik. I kapitel fyra presenteras resultat och analys. Kapitel fem består av en diskussion om resultatet varpå vi drar slutsatser och ger förslag på framtida forskning. I det sjätte kapitlet finns en källförteckning följt av appendix.

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med uppsatsen är att undersöka hur miljösamarbetet NBI kan beskrivas som ett verktyg för fredsbyggande, vilket görs med hjälp av environmental peace-building teori. Vi har genomfört en fallstudie som främst är av inomvetenskaplig relevans då den kan vara av intresse för andra forskare som studerar miljö och politik samt konflikt och samverkan. Förhoppningen är att denna studie ska belysa hur dessa ämnen kan studeras tillsammans på ett givande sätt. Vidare forskning inom ämnet kan ha utomvetenskaplig betydelse då environmental peace-building kan fungera som ett ramverk för beslutsfattare i områden som präglas av miljöproblem och konflikt. Mot bakgrund av ökade miljöproblem kan det anses att utmaningar gällande miljöproblem och konflikt kommer att bli allt vanligare vilket gör uppsatsens syfte än mer relevant.

För att undersöka hur NBI kan beskrivas som ett verktyg för fredsbyggande har följande frågeställning formulerats:

Hur kan Nile Basin Initiative beskrivas, med hjälp av environmental peace-building teori, som ett verktyg för fredsbyggande?

1.3 Tidigare forskning

I detta avsnitt presenteras den mest framstående forskningen inom ämnet environmental peace-building. För att hitta tidigare forskning inom området environmental peace-building och forskning kring NBI har vi använt oss av sökord som *environmental peace-building*, *environmental peace-making* och *NBI*. Vi har använt oss av ett antal databaser för att hitta tidigare forskning, däribland Google Scholar och Lunds universitets databas Lubsearch. Dessa har vi använt då syftet har varit att hitta vetenskapliga artiklar. Vi har inte hittat forskning som syftar till att besvara en frågeställning lik vår. Vi är dock medvetna om att en fullständig bild av samtlig tidigare forskning inte kunnat göras, givet uppsatsens tidsram.

Tidigare forskning om environmental peace-building inkluderar exempelvis Huda och Ali (2018) som forskat om Ganges-Brahmaputra-Meghna bäckenet i Sydasiens. Författarna argumenterar i sin forskning för att miljösamarbete minskat de regionala konflikterna i området.

Annan forskning om samarbeten kring vattenresurser menar att konflikter kan uppstå, i synnerhet när det råder vattenbrist. Alam (2002) menar att konflikt på grund av vatten borde ha uppstått mellan Indien och Pakistan men att det inte hänt eftersom länderna ingått ett samarbete. Vidare identifierar Dabelko (2006) fyra vägar till fred och förtroendeskapande; miljön spelar en roll i förebyggandet av konflikt, som en livlina under konflikt, för att avsluta konflikt och för att göra en fred hållbar och långvarig. Dabelko diskuterar även internationella samarbeten där ett av de som nämns är NBI.

Ett nyare exempel på forskning inom environmental peace-building är Dresse et al. (2018) som menar att environmental peace-building framhåller samarbete som ömsesidigt fördelaktigt och att miljön kan fungera som incitament för samarbete och fred snarare än konflikt och konkurrens. Dresse et al. konstaterar att det inte finns något vedertaget ramverk för environmental peace-building vilket de har som ambition att utveckla.

Tidigare forskning om just NBI är till exempel Beyene och Wadley (2004) som i sin forskning behandlar normer och principer kring transnationella resurser och sedan använder NBI som ett exempel varpå teorier om rättvis fördelning diskuteras.

1.4 Avgränsning

Uppsatsen behandlar samarbetet NBI och fokuserar mer specifikt på länderna Egypten, Sudan och Etiopien. Anledningen till att fokus ligger på dessa länder är för att de har visat sig vara de mest centrala aktörerna för samarbetet, vilket nämns i uppsatsens inledning. För att fokusera på samarbetet har vi valt att avgränsa uppsatsen till att inte behandla hela den historiska kontexten till konflikten. Det hade varit intressant att undersöka och kanske jämföra två olika miljösamarbeten men vi har, givet uppsatsens omfattning och tidsram, avgränsat den empiriska undersökningen till en mer djupgående studie av NBI som ett miljösamarbete.

1.5 Bakgrund

Världens längsta flod, Nilen, rinner genom elva länder: Burundi, Egypten, Eritrea, Etiopien, Kenya, Rwanda, Sudan, Sydsudan, Tanzania, Uganda och den Demokratiska Republiken Kongo

(Di Nunzio 2013, s. 1-3). År 2019 beräknas det att 437 miljoner människor bor i dessa länder och är beroende av Nilen för mat- och vattensäkerhet och man beräknar att befolkningen kommer att stiga över en miljard 2050 (NBI 2019a, s. 13). Som enda tillförlitlig vattenresurs har Nilen stor påverkan på mellanstatlig politik i regionen då länderna är starkt beroende av Nilen och politiken som berör resursfördelningen. Nilen har varit så pass signifikant att det finns risk för mellanstatlig konflikt, vilket hotar att destabilisera regionen (Di Nunzio 2013, s. 1-3).

Området kring Nilen har sedan avkolonialiseringen präglats av två omfattande konflikter. Etiopien och Eritrea utkämpade ett krig orsakat av en gränstvist mellan 1998 och 2000, vilket slutligen upplöstes 2018 (Utrikespolitiska institutet 2019). En annan betydande konflikt i området är inbördeskriget i Sudan som pågick mellan 1955 och 2005, inklusive ett uppehåll på elva år. År 2005 fastslogs ett fredsavtal vilket gav tillåtelse för en omröstning angående en uppdelning av landet. Till följd av att sydsudaneser röstat för en självständig stat delades landet upp 2011. Inre konflikter i Sydsudan kvarstår och risken för ett nytt krigsutbrott att förhållandevis stor (Globalis 2016).

Historiskt sett har Egypten och Sudan haft monopol över vattenresurserna vilket orsakat regionala spänningar. Monopolet kom till genom avtal skapade under koloniala tider. De två mest avgörande avtalen skrevs mellan Egypten och Storbritannien (1929) samt Egypten och Sudan (1959). Egypten fick rättigheter över floden vilket grundades i att landet var mer beroende av floden än andra Nilbäckenländer. I avtalet som skrevs på av Sudan och Egypten 1959 kom man överens om att Egypten skulle få tillgång till tre fjärdedelar av Nilens totala vattenvolym och Sudan resterande del. Detta gav bland annat Egypten möjlighet att konstruera Assuandammen. Andra Nilbäckenländer har kritiserat avtalets legitimitet då de menar att eftersom de inte var självständiga hade de inte möjlighet att påverka eller ta del av avtalet.

Samarbetet mellan stater närmare Nilens källa resulterade i *Entebbe Agreement* (2010) vilket reallokerade resurser och kontroll över Nilen. Denna geopolitiska förändring har resulterat i en ökad utveckling däribland implementering av dammar och bevattningsnät. Dessa projekt har ofta bemötts av hot från Egypten som vill skydda sin avtagande andel av Nilens vatten. Detta gör att Egypten måste ingå fredsbevarande mellanstatliga samarbeten i syfte att säkra landets tillgång till

vatten. Området kring Nilen står inför en osäker framtid då området är mycket torrt och kommer sannolikt påverkas av klimatförändringar samtidigt som vattensäkerheten hotas av vattenföroreningar från samhällen vid flodbankar längs Nilen (Di Nunzio 2013, s. 2-3). För att motverka de risker som beslutsfattare identifierar som potentiella orsaker till konflikt i regionen beslutade Nilbäckenländerna, med stöd av Världsbanken, att etablera ett samarbete för resurshantering kring Nilen. Samarbetet kom att kallas Nile Basin Initiative (Swain 2011, s. 687).

NBI är ett mellanstatligt samarbete mellan de tio Nilbäckenländerna Burundi, Demokratiska Republiken Kongo, Egypten, Kenya, Rwanda, Sydsudan, Sudan, Tanzania och Uganda samt Eritrea som deltar som en observatör. År 1999 etablerades samarbetet med syfte att skapa ett forum för konsultation och koordinering mellan länderna där hållbar förvaltning och utveckling av vattenresurserna skapar ömsesidiga fördelar (NBI 2019i).

NBI:s mål är:

- To develop the Nile Basin water resources in a sustainable and equitable way to ensure prosperity, security, and peace for all its peoples.
- To ensure efficient water management and the optimal use of the resources.
- To ensure cooperation and joint action between the riparian countries, seeking win-win gains.
- To target poverty eradication and promote economic integration.
- To ensure that the program results in a move from planning to action.

(NBI 2019i)

Vidare har NBI tre huvudsakliga funktioner. Den första är förvaltningen av vattenresurserna där medlemsstaternas institutionella och tekniska kapacitet stärks och där delad kunskap stödjer beslutsfattande och agerande på lokal nivå. Den andra funktionen är utveckling av vattenresurserna där medlemsstaterna stöds i att identifiera investeringsprojekt som är

ekonomiskt genomförbara och miljövänliga samt att mobilisera finansiella och tekniska resurser för dess implementering. Den tredje huvudfunktionen är att underlätta samarbete. I relation till detta beskrivs NBI som den första och enda fullt inkluderande och neutrala regionala plattformen för medlemsstaterna att diskutera hur man tillsammans ska förvalta och använda Nilens vattenresurser (NBI 2019e).

Det finns tre betydande framtida utmaningar för Nilens vattenflöde. Den första är Egyptens efterfrågan på vattenresurserna då Nilen förser landet med 97 procent av landets vattenbehov. En annan utmaning är att Uganda och Etiopien har en hög befolkningstillväxt vilket kommer att öka efterfrågan på vatten. Befolkningstillväxten har följts av en stark ekonomisk tillväxt som gett upphov till infrastrukturprojekt som exempelvis dammar, vilket kan leda till minskat vattenflöde för länder längre nedströms. Till sist är Nilen även hotad av klimatförändringar som kan komma att innebära minskat vattenflöde, markförstöring, ökad risk för torka och översvämningar (Di Nunzio 2013, s. 4-6).

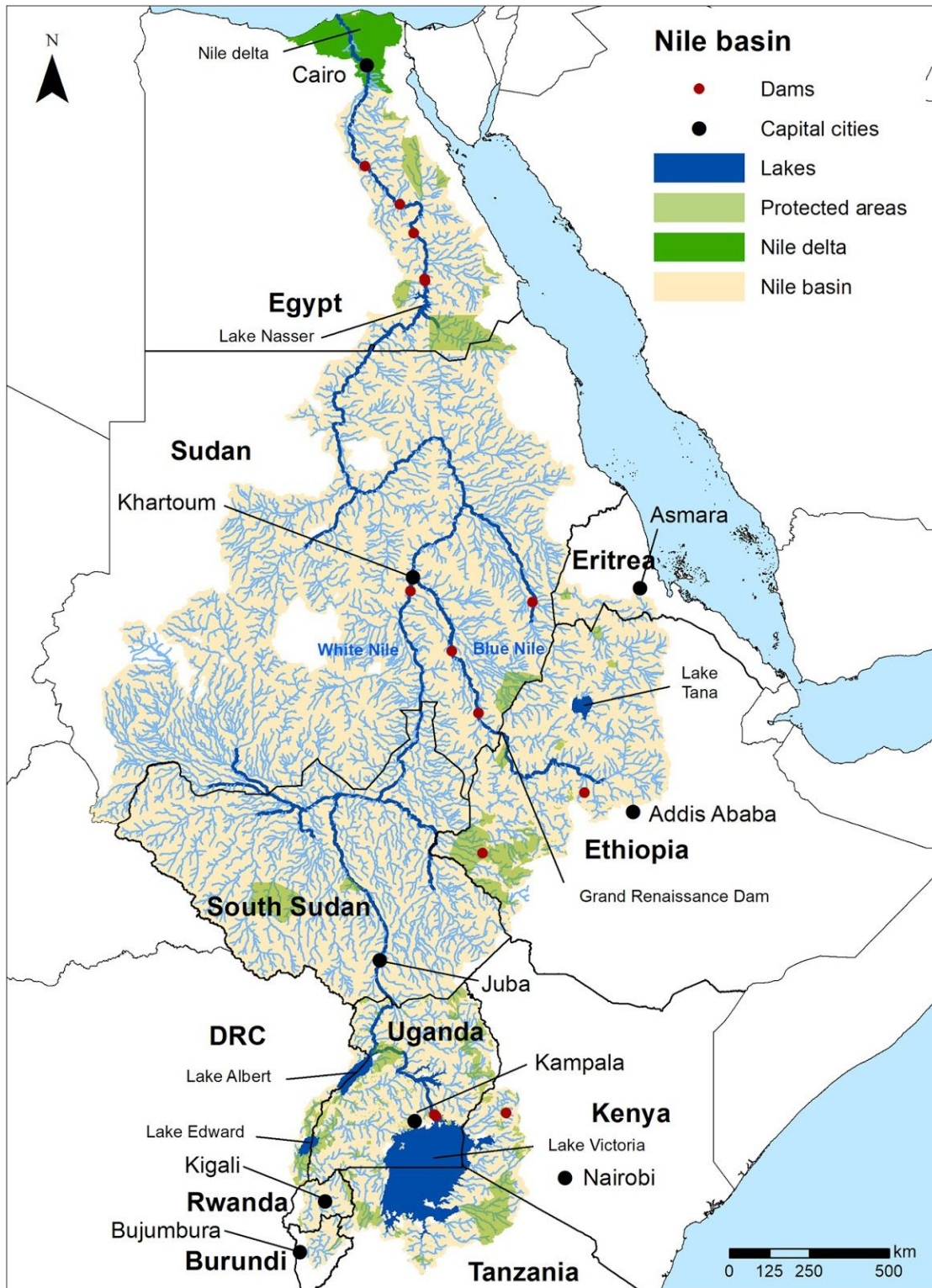

Bild 1. Karta över Nilbäckenregionen och NBI:s medlemsstater (Allan et al. 2019 s. 2)

2. Teoretiskt ramverk

I detta kapitel presenteras det teoretiska ramverket som har använts som teoretisk utgångspunkt för att analysera fallet NBI och således besvara uppsatsens frågeställning. För att analysera NBI med hjälp av environmental peace-building teori använder vi oss av ett ramverk som är hämtat från Maas et al.:s (2015) kapitel *From conflict to cooperation? Environmental cooperation as a tool for peace-building* i boken *Environmental Security - approaches and issues* av Floyd och Matthew.

Anledningen till att vi valt environmental peace-building teori är för att undersöka vilken betydelse miljöaspekter har för NBI:s samarbete. Därför har vi inte använt oss av exempelvis realism som hade fokuserat på maktpolitik och de individuella staternas fördelar som grund till samarbetet, detta eftersom vardera stat är intresserad av absoluta fördelar (Donnelly 2013, s. 32). En annan möjlig teori hade kunnat vara liberal institutionalism som menar att samarbete mellan stater är av betydelse och understryker behovet av institutionella arrangemang för att ge upphov till och bibehålla mellanstatligt samarbete (Nuruzzaman 2008, s. 193). Det går att se likheter mellan liberal institutionalism och environmental peace-building då båda teorier har uppfattningen att institutioner och samarbete har stor betydelse. Exempelvis menar båda teorier att samarbete kan gynna samtliga inblandade aktörer och att gemensamma intressen kan skapa förutsättningar för välfungerande samarbete, men där handel är fokus för liberal institutionalism och miljö är fokus för environmental peace-building (Burchill 2013 s. 66; Maas et al. 2015). Vi är medvetna om att val av teori påverkar studiens resultat och även om dessa alternativa teorier hade kunnat belysa andra aspekter är environmental peace-building mer passande för studiens syfte.

Vi har valt att endast använda oss av Maas et al.:s teori då stor vikt läggs vid samarbetets form och hur miljöaspekten av samarbetet kan vara fredsskapande. Jämfört med exempelvis Dabelkos (2006) teoretiska grund för environmental peace-building anser vi även att Maas et al. har en mer tydlig grund för analys och operationalisering.

Maas et al. (2015) presenterar en teoretisk grund för att miljösamarbeten kan fungera väl som ett verktyg för fredsbyggande, vilket de kallar för “environmental peace-building”. Hädanefter kommer vi att använda begreppet environmental peace-building istället för en svensk översättning då vi anser att det inte finns någon likvärdig term.

2.1 Definition av environmental peace-building

Maas et al. (2015) presenterar ingen definition av begreppet environmental peacebuilding, då de menar att det inte finns någon vedertagen definition av begreppet. Dabelko presenterar nedanstående definition av det likvärdiga begreppet environmental peacemaking, vilken vi utgår från i denna uppsats:

“At its most fundamental level, environmental peacemaking utilizes cooperative efforts to manage environmental resources as a way to transform insecurities and create more peaceful relations between parties in dispute. Environmental management may help overcome political tensions by promoting interaction, confidence building, and technical cooperation.” (Dabelko 2006, s. 1)

2.2 Miljösamarbete som ett verktyg för fred

Även om Maas et al. (2015) inte fastslår någon definition av environmental peace-building uttrycker de sig likt Dabelko och menar att miljösamarbete kan främja fredsbyggande. När aktörer arbetar tillsammans för att lösa gemensamma problem kommer de inse att de delar samma behov och intressen. Aktörer inser då att det rationella valet är samarbete istället för konflikt. För att aktörer ska komma till denna insikt krävs det att inblandade aktörer får möjlighet att mötas för att bryta ned rådande stereotyper. Utifrån detta synsätt kan miljöproblem fungera som ett verktyg för att främja tillit och dialog (ibid., s. 102).

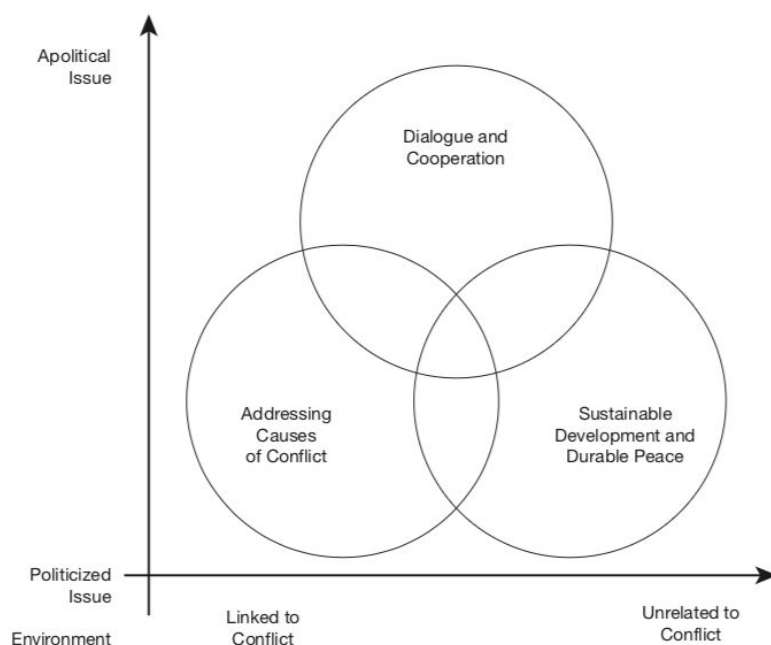
Då environmental peace-building lägger stor vikt vid miljön som fredsbyggande verktyg bidrar environmental peace-building med ett nyanserat perspektiv på konfliktlösning. För att kunna använda detta perspektiv behöver man förstå både hur klimatproblem interagerar med konflikthantering och även använda denna förståelse som ett verktyg för fredsskapande och

konflikthantering. Genom att göra detta kan möjliga lösningar identifieras. Denna metod är användbar i de situationer där resursanvändande orsakat konflikter. I andra sammanhang kan environmental peace-building bidra med innovativa lösningar där traditionellt fredsfrämjande arbete inte fungerat (Maas et al. 2015, s. 115).

Environmental peace-building bör förstås som ett paraplybegrepp som innefattar ett brett spektrum av aspekter som är förenade, då samtliga aspekter har ett starkt fokus på relationen mellan miljö samt konflikt och fred. Environmental peace-building har bland annat applicerats på en mängd olika miljörelaterade teman, däribland resursbrist och användandet av naturresurser (Maas et al. 2015, s. 103).

2.3 Dimensioner

Maas et al. (2015) presenterar tre dimensioner av environmental peace-building: (1) *Addressing environmental causes of conflict*, (2) *environmental cooperation as a platform for dialogue* och (3) *sustainable development as contribution to durable peace*. Dessa har vi översatt till: (1) *miljörelaterade orsaker till konflikt*, (2) *miljösamarbete som en plattform för dialog* och (3) *hållbar utveckling och varaktig fred*. Dimensionerna överlappar varandra vilket illustreras i figuren nedan. Teorin säger att lösningen till att komma förbi konfliktens orsaker inkluderar att förhindra orsakernas uppkomst, vilket ofta innebär att förändra existerande institutioner, vanor, och strukturer. Vidare kan environmental peace-building förstås som ett medel för att initiera eller förstärka fredsprocesser (ibid., s. 105-106).

Figur 1. Tre dimensioner av environmental peace-building (Maas et al. 2015, s. 106). Y-axeln visar till vilken grad dimensionerna ses som en politiserad fråga och X-axeln visar till vilken grad dimensionen är relaterad till konflikt. Figuren kan anpassas utefter olika fall.

2.3.1 Miljörelaterade orsaker till konflikt

Den första dimensionen behandlar miljörelaterade orsaker till konflikt. Miljöproblem som markförstöring, vattenbrist eller exploateringen av naturresurser är ofta kopplade till konflikter. Däremot är de sällan den enda eller största orsaken till konflikt. Istället utgör miljöproblemen ofta indirekta eller strukturella orsaker. Utöver detta tenderar miljökatastrofer, som ofta påverkar befolkningen olika, att eskalera sociala friktioner eller bidra till att skapa nya sådana (Maas et al. 2015, s.104).

Initiativ och ageranden för environmental peace-building bör identifiera och hantera aktuella eller potentiella orsaker till konflikt. För att avhjälpa resursbrister krävs det i vissa fall att man introducerar nya metoder för förvaltning av resurser eller ny teknik för att förbättra effektiviteten. För andra situationer, som orättvis resursfördelning, krävs ibland ett bredare eller

mer långsiktigt tillvägagångssätt som till exempel förändring av samhällsliga strukturer (Maas et al. 2015, s. 104).

2.3.2 Miljösamarbete som en plattform för dialog

Till skillnad från den första dimensionen antas det i denna dimension att miljön fungerar som ett verktyg som underlättar dialogprocesser och inte att miljön är enbart en direkt orsak till konflikt. Vidare kan miljöproblem fungera som en utgångspunkt för dialog och samarbete då miljöfrågor ofta är lägre på den politiska agendan och mindre synliga. Miljösamarbete kan i dessa fall skapa kapacitet för att lösa problem genom att aktörer engagerar sig i en mindre konfliktfylld fråga. Detta kan även gälla för aktörer i en konflikt där miljöproblem inte är aktuella. Målet är att skapa en plattform där aktörer kan mötas för att diskutera och samarbeta för en gemensam lösning (Maas et al. 2015, s. 104).

Miljösamarbeten har i denna dimension tre funktioner. De ska för det första fungera som en förtroendeskapande åtgärd genom att förse aktörerna med en plattform för dialog och samarbete. För det andra ska miljösamarbeten fungera som en symbol för ett framgångsrikt och fredligt samarbete mellan aktörer i konflikt samt visar att en fredlig konfliktlösning är möjlig. För det tredje ska miljösamarbeten främja förändringar i tankesätt genom att utveckla en medvetenhet för behovet av att hitta gemensamma lösningar på gemensamma problem, oavsett om dessa problem är miljörelaterade eller på något annat sätt politiska (Maas et al. 2015, s. 104).

Till sist belyser denna dimension att det är den mer långsiktiga processen som underlättar samarbete. Vilket betyder att ju mer man samarbetar kring miljöproblem, desto mer kommer samarbetet spridas till andra politiska områden (Maas et al. 2015, s. 104-105).

2.3.3 Hållbar utveckling och varaktig fred

Den tredje dimensionen menar att hållbar utveckling kommer att innebära en rationell, effektiv och rättvis fördelning av naturresurser. Detta för att undvika att försämra samhällets grunder. För att detta ska lyckas krävs en viss nivå av transparens, governance, rättssäkerhet och lokala myndigheters kapacitet att motverka korrupktion, olaglig resursexploatering och liknande problem. Vidare innebär det att lösa resursrelaterade konflikter på ett fredligt sätt. Att bygga upp

en kapacitet för resursgovernance för lokala myndigheter kommer att stärka hela stater. Utöver detta kan demokratiseringsprocesser stärkas när miljömedvetenhet och ett starkt civilsamhälle förbättras. Därför är hållbar utveckling en viktig del i environmental peacebuilding (Maas et al. 2015, s. 105).

Den tredje dimensionen är den mest långsiktiga och strukturella av dimensionerna. Vilket står i kontrast till den första och andra dimensionen, som fokuserar på direkta problem respektive att skapa förutsättningar för dialog. Den tredje dimensionen handlar snarare om att i grunden förändra socioekonomiska processer för att göra dem mer motståndskraftiga mot händelser som i mindre stabila samhällen lättare skulle kunna leda till våldsbrott (Maas et al. 2015, s.105).

2.4 Teorins utmaningar

Maas et al. (2015) problematiserar teorin på ett antal punkter. De diskuterar bland annat att det kan finnas flera orsaker till att en konflikt över resurser uppstod från början. Vilket är varför den första dimensionen, som fokuserar på orsaker till konflikter och syftar till att diskutera miljön som en orsak till konflikt kan vara ett förenklande av situationen. Till exempel kan problem som korruption leda till ett slöseri av resurser. Därför är det viktigt att identifiera underliggande kopplingar och institutioners roll i resurshantering samt hur och mellan vilka aktörer de förtroendebyggande åtgärderna används, vilket den andra och tredje dimensionen kan hjälpa till med. Vidare kritik är att teorin kan medföra att en analys blir för smal när fokus endast ligger på miljöproblem och kan förenkla frågor om fred och konflikt. Environmental peace-building kan däremot bidra till ett nytt tankesätt för de som är engagerade i en konfliktförändring. Till sist varnar författarna för att inte anta för höga förväntningar på vad environmental peace-building kan och inte kan göra i olika kontexter (ibid., s. 116-118).

3. Metod och material

För att besvara uppsatsens frågeställning, *hur kan Nile Basin Initiative beskrivas, med hjälp av environmental peace-building teori, som ett verktyg för fredsbyggande?*, använder vi oss av en teorianvändande fallstudiemetod där vårt fall är NBI. I följande avsnitt redogör vi för vad en fallstudie är och hur vi använt vårt material för att utföra vår fallstudie.

3.1 Val av metod

Stake (1995) menar att fallstudier fångar komplexiteten av ett enda fall och att fallstudiemetod är lämpligast att tillämpa på forskning där man vill undersöka ett fall som bäst förstås i relation till ett större sammanhang eller i en kontext. Utöver detta menar Stake att en fallstudiemetod främst är kvalitativ eftersom fokus läggs vid att undersöka komplexa, holistiska mönster och inte försöker kartlägga statistik eller kausala mekanismer (David 2006, s.XXVI-XXVII). Denna uppsats använder kvalitativa undersökningsmetoder då uppsatsens operationaliseringsfrågor är av den karaktären att kvalitativa svar krävs. Denna typ av operationaliseringsfrågor lämpar sig bäst för teorin och möjliggör en djupare, mer ingående förståelse av vårt fall.

Denna uppsats är av deskriptiv karaktär. Esaiasson et al. (2017) menar att deskriptiva studier svarar på frågor som exempelvis hur, när, var eller vilka. En vetenskaplig deskriptiv studie ska kunna dra andra slutsatser än vad materialet explicit berättar och ska heller inte vara teorilös, delvis för att forskaren ska svara på vad det valda fallet är ett fall av (ibid. s.37). Studien är en deskriptiv fallstudie då Maas et al.'s teori om environmental peace-building används för att beskriva fallet NBI. Fallet NBI är ett fall av ett internationellt samarbete om miljö och resurshantering.

Den valda metoden passar för uppsatsens syfte och tidsram. Vi har valt att använda fallstudiemetod för att studien är av deskriptiv karaktär och för att fallstudiemetodens huvudsakliga styrka är att den möjliggör en djupgående analys (David 2006 s. XXXVI, XXXVIII).

3.2 Val av fall

David (2006) menar att ett fall kan definieras som ett bundet system och en sammanhängande enhet varpå ett fall kan vara specifika individer, händelser, processer, organisationer, områden eller tidsperioder. Vidare bör ett fall i en fallstudie vara en enhet av mänsklig aktivitet inbäddad i den verkliga världen, därav kan fallet endast förstås i sin kontext (ibid., s. XXV). Det fall som analyserats i denna uppsats är NBI. För att förstå NBI i dessa termer kan NBI tolkas som både en internationell organisation och ett samarbete. För att förstå organisationen är det viktigt att förstå den i sin kontext, som i stor utsträckning präglas av ett miljöproblem och de inblandade aktörernas samarbete kring detta. I förhållande till NBI är det aktörerna, processen och området som är av intresse.

Det kan vara fördelaktigt att fallet i fokus är ett typiskt fall eller ett exemplifierande fall då denna typen av fall sammanfattar en bred kategori av andra liknande fall (Bryman 2016, s. 62). Vi tänker oss att fallet NBI är ett exemplifierande fall eftersom det är ett typiskt exempel på ett samarbete som uppkommit som resultat av och fokuserar på miljöproblem. NBI är särskilt intressant för att undersöka tesen att samarbeten om miljö kan leda till fred då det, som beskrivits i bakgrunden, är ett konflikttrabbat område och där Nilen är viktig för samtliga inblandade aktörer. Fallet är därför relevant för vår valda teori och för uppsatsens syfte.

3.3 Operationalisering

För att göra teorin mätbar har nedanstående frågor besvarats. Vi har utgått från de frågor som Maas et al. presenterar som förslag för att mäta de tre dimensionerna. Därför anser vi att detta är ett lämpligt sätt att operationalisera teorin och således kunna mäta dimensionerna för att besvara uppsatsens frågeställning.

Mot bakgrund av att Maas et al. presenterat frågorna som förslag och eftersom studien är av deskriptiv karaktär har vi haft möjlighet att i huvudsak utgå från frågorna men anpassa dem till vårt fall, samtidigt som vi valt att använda några av frågorna som föreslagits. Exempelvis har vi tagit bort ett antal frågor, främst av konstruktivistisk karaktär (exempelvis punkt tre - se appendix 1) då vår studie är av mer rationalistisk karaktär eftersom teorin till stor del är

rationalistisk. Ett exempel på detta är att teorin antar att aktörer kommer att förstå att det mest logiska är att samarbeta. På första dimensionen har vi valt att lägga till två egna frågor som handlar om huruvida naturresurser är en källa till konflikt och hur NBI arbetar för att hantera resursbrister och miljöproblem. Detta eftersom vi anser att dessa frågor fångar upp centrala delar av dimensionen, närmare bestämt miljöns roll som orsak till konflikt samt att ageranden ska hantera aktuella eller potentiella orsaker till konflikt. I relation till den andra dimensionen har vi inte använt oss av Maas et al.:s frågor eftersom dessa inte fokuserar på skapandet av dialog, samarbete och medvetenhet för behov av gemensamma lösningar, eller möjliggör en analys kring huruvida samarbetet spridits till andra politiska områden. Maas et al. har på den tredje dimensionen inte själva presenterat några potentiella frågor. Därför har vi identifierat dimensionens huvuddrag och utifrån det upptäckt att de föreslagna frågorna till dimension två snarare passar till dimension tre. Vi har identifierat den tredje dimensionens huvuddrag som långsiktiga mål för att garantera en långsiktig fred, genom att utveckla en rättvis fördelning av resurser och att jobba för antikorrupktion och demokratisering för att förändra socioekonomiska processer. Därför har vi delvis använt oss av Maas et al.:s frågor men även formulerat egna frågor som behandlar just dessa huvuddrag.

Syftet med att använda befintliga frågor, anpassa frågorna till vårt fall samt formulera egna frågor är att säkerställa att vi mäter rätt faktorer i förhållande till vår frågeställning samtidigt som teorin operationaliseras väl för att stärka uppsatsens validitet. God validitet innebär att de teoretiska definitionerna överensstämmer med de operationella indikatorerna samt att forskaren mäter det som forskaren påstår sig mäta. Utöver detta menar Esaiasson et al. (2017) att de operationaliseringar som väljs i undersökningen påverkar undersökningens resultat (ibid., s. 56-57). Mot bakgrund av detta har vi valt att huvudsakligen använda oss av Maas et al.:s frågor samtidigt som vi formulerat egna frågor för att göra operationaliseringen ännu mer relevant för fallet NBI. Därmed uppnås högre validitet. Samtliga av Maas et al.:s frågor, även de som vi valt att inte ha med, finns på originalspråk i appendix 1. Utöver detta har vi som författare i denna uppsatsen en positivistisk metateoretisk kunskapssyn. Vi menar, likt det Bryman uttrycker, att det är möjligt att få objektiva svar inom samhällsvetenskaplig forskning (Bryman 2016, s. 24). Detta gör det värt att söka efter och även hitta objektiva svar på uppsatsens frågeställning.

3.3.1 Första dimensionen: Miljörelaterade orsaker till konflikt

- Vilka människor eller grupper är direkt eller indirekt beroende av Nilens naturresurser? (Maas et al. 2015, s. 115)
- Hur tillgodoser Nilens resurser behovet av vatten, mat och energi och i vilken utsträckning tillgodoses dessa behov? (Maas et al. 2015, s. 116)
- Är naturresurser en källa till konflikt och i så fall på vilket sätt?
- Arbetar NBI för att hantera resursbrister och miljöproblem och i så fall hur?

3.3.2 Andra dimensionen: Miljösamarbete som en plattform för dialog

- Fungerar NBI som en plattform för dialog?
- Har NBI bidragit till att utveckla en medvetenhet för behovet av att hitta gemensamma lösningar på gemensamma problem och i så fall hur?
- Finns det några spillover-effekter som visar att NBI:s miljösamarbete spridits till andra områden?

3.3.3 Tredje dimensionen: Hållbar utveckling och varaktig fred

- Vem eller vilka aktörer kontrollerar tillgången till Nilens resurser och miljöpolitiken kopplad till Nilen? Vem eller vilka har tillgång till resurserna och vem eller vilka är aktivt eller passivt exkluderade? (Maas et al. 2015, s. 116)
- I vilken utsträckning upplevs den miljö- och resursgovernance som NBI förespråkar som rättvis? (Maas et al. 2015, s. 116)
- Vilka aktörer har nytta av att behålla the status quo? Vilka aktörer är intresserade av förändring? (Maas et al. 2015, s. 116)
- Finns det långsiktiga mål för demokratiutveckling, antikorrupktion och jämställdhet?
- Har NBI regelverk gällande resursexploatering och finns det i så fall konsekvenser för de som inte följer regelverket?

3.4 Material och källkritik

Esaiasson et al. (2017) menar att källor bör värderas utifrån fyra kriterier; äkthet, oberoende, samtidighet och tendens. För att garantera källans äkthet bör man försäkra sig om att källan har producerats i den tidpunkt, sammanhang och av den person som angetts. Vidare har obereondekriteriet tre olika aspekter vilka berör trovärdigheten, berättarens närhet till berättelsen samt berättarens grad av oberoende. Trovärdigheten kan bekräftas av ytterligare en källa. Samtidighet betyder att ju kortare tid som gått mellan händelse och nedtecknande, desto mer tillförlitlig är källan. Till sist påverkas källans tendens av i vilken utsträckning som källans ursprung har intresse av att återge en vinklad bild av verkligheten. För att undvika detta bör man inte förlita sig på en ensam tendentiös källa (ibid., s. 288, 292-295).

Vi har tagit ovanstående kriterier i beaktande när vi sökt efter empiriskt material. Därför har vi använt oss av sekundärkällor i form av vetenskapliga artiklar, NBI:s egna dokument samt artiklar som beskriver och förklarar olika aspekter av NBI och annan information kring Nilens resurser. Då vi använt oss av sekundärkällor har vi granskat upphovsgivaren och jämfört innehållet med andra källor. Av källkritiska skäl har vi i största möjliga mån använt oss av vetenskapliga artiklar för att hitta information. I de fall där operationaliseringsfrågorna varit av den karaktär att vi haft anledning att misstänka att NBI kan vara tendentiös i sina egna utgivningar har vi kompletterat med andra källor. Utöver detta har vi även försökt hitta så aktuella artiklar som möjligt.

Esaiasson et al. (2017) konstaterar att det är en självklarhet att använda sig av eller bygga vidare på tidigare forskning (ibid., s. 20) och därför har vi i denna uppsats använt forskning inom området för environmental peace-building för att kunna använda de empiriska forskningsresultaten som presenterats. Det material vi huvudsakligen använt är Di Nunzios artikel *Conflict on the Nile: The future of transboundary water disputes over the world's longest river* (2013) för bakgrundsinformation, Maas et al.:s kapitel *From Conflict to Cooperation? Environmental Cooperation as a tool for Peace-Building* (2015) för det teoretiska ramverket och Swains artikel *Challenges for water sharing in the Nile basin: changing geo-politics and changing climate* (2011) för att besvara ett antal av uppsatsens operationaliseringsfrågor.

4. Resultat och analys

I detta kapitel presenteras studiens resultat och analys. Kapitlets avsnitt är uppdelade efter respektive dimension.

4.1 Första dimensionen: Miljörelaterade orsaker till konflikt

Uppsatsens teori menar att miljöproblem som vattenbrist ofta är kopplade till konflikter och därför bör initiativ och ageranden för environmental peace-building identifiera och hantera aktuella eller potentiella orsaker till konflikt. Nedan kommer vi undersöka vilka som påverkas av hanteringen av Nilens vattenresurser och huruvida Nilens resurser kan vara en direkt eller indirekt källa till konflikt, samt om NBI arbetar med detta och i så fall hur.

År 2019 uppskattas det att 437 miljoner människor bor i de elva länder som är beroende av Nilen och 2050 beräknas invånarna i Nilbäckenländerna bli fler än en miljard (NBI 2019a, s. 13). Vatten är redan en bristfällig resurs och med den förväntade befolkningsökningen kommer vattenresurserna bli alltmer ansträngda. Samtliga medlemsländer i NBI är beroende av Nilen, men i olika utsträckning. Exempelvis ligger Egypten i ett ökenområde och är därför mycket beroende av Nilens vattenresurser. Egypten sårbar för förändringar i vattentillgång då 97 procent av Egyptens sötvatten hämtas från Nilen (Oestigaard 2010, s. 9). Redan 2011 beräknade man att hälften av Nilbäckenländernas invånare är direkt beroende av Nilen enbart för dricksvatten. Sudan är i behov av mer vatten för att möta ökad efterfrågan på mat till följd av befolkningstillväxt. Vidare står lantbruket för nästan 75 procent av det totala vattenanvändandet i Nilbäckenet. I Etiopien står lantbruket för 40 procent av bruttonationalinkomsten och 90 procent av landets exportintäkter. I Egypten och Etiopien står lantbruket för 86 procent av vattenanvändandet och i Sudan står det för hela 94 procent. Dessutom arbetar 85 procent av befolkningen i Egypten inom lantbruksindustrin (Swain 2011, s. 688, 694). Nilens vattenresurser är en källa till gränsöverskridande samarbete såväl som konflikt. Nilens vattenresurser kommer att utmanas allt mer då ländernas växande population medför ökade krav på matproduktion och elektricitet för att samtidigt behålla en ekonomisk utveckling (Conniff et al. 2012, s. 5).

Nilen används i stor utsträckning för elektricitet som utvinns från vattenkraftsdammar. Exempelvis står en enda dam, Assuandammen, för hälften av Egyptens totala elförsörjning. Det finns vidare planer på att konstruera ytterligare vattenkraftsdammar i Nilen, samtidigt som ett flertal redan är under konstruktion. Dessa dammar kommer att medföra direkta konsekvenser för lokalbefolkningen såväl som för regeringar vid förhandlingar om vattenresurser och resursfördelningar (Conniff et al. 2012, s. 2, 5, 18).

Egypten och Sudan, vars existens i stor utsträckning är beroende av Nilens vattenresurser, är starkt emot avtal som ger övriga länder rätten att utnyttja en större andel av vattenflödet. Länder längre uppströms vill konstruera bevattningsanläggningar och bygga vattenkraftverk. Egypten har vid ett flertal tillfällen hävdat sin historiska rätt till Nilens vattenresurser och hotat med rättsliga åtgärder mot de länder längre uppströms som önskar utnyttja Nilens flöden och således bromsa flödet längre nedströms vilket Egypten menar hotar ca 80 miljoner egyptier (TT 2010).

En annan potentiell orsak till konflikt är klimatförändringar som påverkar regionen på olika sätt. Forskning visar att klimatförändringar kan resultera i två olika utfall som kräver två olika lösningar och anpassningsstrategier. Det ena utfallet innebär översvämningar medan det andra utfallet innebär en ökad risk för vattenbrist och torka, som resultat av ökade temperaturer som leder till ökad vattenavdunstning (Paisley 2017). Det stora behovet av Nilen som resurs för mat, elektricitet, lantbruk och vatten för så pass många invånare tyder på att Nilen har en indirekt och direkt påverkan på Nilbäckenländerna. Anledningen till att detta kan leda till konflikt är, som beskrivits ovan, att Nilbäckenländerna har olika behov och sätt att använda naturresursen.

NBI arbetar för att hantera resursbrister och miljöproblem genom en tioårig strategi för 2017-2027. Strategin togs fram av medlemsstaterna tillsammans och har sex mål; vattensäkerhet, energisäkerhet, matsäkerhet, hållbar miljö, anpassning till klimatförändring och stärkt gränsöverskridande vatten-governance (NBI 2019h). I relation till vattensäkerhet arbetar NBI bland annat för fler tekniska lösningar, att stödja förbättringen av effektiviteten av vattenanvändningen, förvaltning av vattenkraftsdammar och att förbättra beredskapen för torka samt översvämning. Detta görs genom olika projekt som till exempel *The Groundwater Projekt* (NBI 2019d, s. 13). Gällande energisäkerhet strävar man efter att medlemsländer ska ha nytta av

Nilen och för att möjliggöra elhandel för ökad eltillgång med projekt som *Regional Rusumo Falls Hydroelectric Project* och *The Interconnection of Electric Grids of the Five Nile Equatorial Lakes* (NBI 2019d, s. 17).

NBI arbetar även för att garantera matsäkerhet, syftet är att fastställa olika alternativ för att säkerställa mat och vattensäkerhet i Nilbäckenet. Detta görs genom att identifiera och förbereda investeringsprojekt för att förbättra lantbrukets bevattningssystem, fiskemöjligheter samt att arbeta för att främja handel av matvaror mellan olika aktörer i Nilbäckenet (NBI 2019d, s. 20). I relation till hållbar miljö arbetar NBI med utvecklingen av en hållbar miljöstrategi. Detta görs genom att till exempel bedriva diagnostiska studier och förbereda inventarier och stötta medlemsländer som försöker etablera och arbeta för ett strategiskt nätverk av vattenkvalitet i syfte att främja en hållbar användning och hantering av området (NBI 2019d, s. 22).

NBI arbetar med anpassningen till framtidens klimatförändringar genom att genomföra en klimatomfattig sårbarhetsbedömning för vattensystem och de sektorer som använder vatten. NBI ämnar också stötta implementerandet av klimatförändringspolicys i medlemsländerna. NBI försöker vidareutveckla kapaciteten för både NBI och medlemsländernas arbete mot klimatförändringar och dess konsekvenser. På liknande sätt arbetar NBI även med gränsöverskridande vattengovernance för att hantera resursbrister och miljöproblem i Nilbäckenet (NBI 2019d, s. 22, 25).

Det påstås att NBI:s projekt är otillräckliga i termer av dess storlek och signifikans för socio-ekonomisk utveckling i Nilbäckenet. Man menar att NBI borde ha utvecklats från en plattform som värnar om samarbete och tillit till en plattform som ger konkreta resultat och utfall. Flera länder eftersökte betydelsefull förändring i orättvisa användningsmönster, men man menar nu att mycket lite har förändrats. Vidare menas det att projekten fokuserar på relativt mindre brådskande problem vid sidan om som till exempel förberedelser för översvämning, varningssystem, småskaliga vattenkrafts- och jordbruksprojekt samt miljöskydd. Otillräcklig finansiering, problem med tillit och ojämlika förhållanden är faktorer som förtar NBI från att initiera betydelsefulla och storskaliga program. Medan dessa små projekt är i vissa Nilbäckenländers intressen, skapar det ett djupare missnöje över den regionala plattformen för

andra länder som ifrågasätter projektens kapacitet och ändamålsenlighet (Woldetsadik 2017, s. 223-224).

4.2 Andra dimensionen: Miljösamarbete som en plattform för dialog

För att applicera teorin på fallet kommer detta avsnitt att undersöka i vilken utsträckning NBI fungerar förtroendeskapande, huruvida NBI fungerar som en plattform för dialog, om samarbetet utvecklats till en medvetenhet för behovet av att hitta gemensamma lösningar och om samarbetet har spridits till andra politiska områden för en mer långsiktig utveckling. För att lyckas med ovanstående menar uppsatsens teori att ett miljösamarbete bör förse aktörer med en plattform för dialog.

Ett av NBIs huvudsakliga mål är att underlätta och främja samarbete mellan länderna i Nilbäcknet. Enligt NBI själva är samarbetet den första och enda fullt inkluderande och neutrala regionala plattformen för medlemsstaterna. Innocent Ntabana, VD för NBI, skriver att samarbetet har hjälpt till att skapa en kultur av dialog, ömsesidig tillit och förtroende mellan länderna. Vidare menar NBI att för att maximera de ömsesidiga fördelarna för nuvarande och framtida generationer och samtidigt minimera risker och kostnader kan länderna i NBI diskutera hur man gemensamt ska ta hand om och använda Nilbäckenvattnet och liknande resurser (NBI 2019h).

Enligt Världsbanken är ett resultat av NBI att medlemsländerna sammanträder regelbundet. Utöver detta har medlemsländerna tillsammans kommit överens om en mängd olika aktioner (World Bank 2019). Belay (2013) menar att NBI främjar aktörers deltagande, däribland dialog och gemensam analys och mätande för feedback och vidare lärande. En av NBI:s svagheter är dock att de inte lyckats inkludera lokalkännedom hos inhemska befolkning i Nilbäckens länderna (ibid., s. 14-15). Även Woldetsadik (2017) menar att NBI kan anses ha uppfyllt några väsentliga aspekter av dess målsättning, nämligen att bygga upp tillit och dialog mellan medlemsländerna (ibid., s. 222).

NBI har ett projekt som är utformat i syfte att ta itu med frågor gällande dispyter, konflikter och politiska spänningar samt bristen på samarbete i relation till hanteringen av Nilens resurser;

Confidence-Building and Stakeholder Involvement Project. Projektet ämnar öka förtroende och tillit mellan medlemsländerna och förbättra samarbete bland aktörer som påverkar hur vattenresurser i deras länder ska utvecklas, fördelas och hanteras. Detta projekt anses vara viktigt för att främja dialog och utveckling. Man har bland annat arbetat för att sprida information om samarbetet och dess projekt till människor i hela bäckenet och således arbetet för att öka den allmänna kännedomen om NBI. Detta har man gjort genom att erbjuda information på olika språk och i olika format. *Confidence-Building and Stakeholder Involvement Project* har också ett antal program som uppmuntrar utbyten mellan bland annat politiker, journalister, skolbarn och universitetsstudenter i de olika medlemsländerna (Belay et al. 2010 s.11-12).

NBI har även ett projekt som syftar till att främja socioekonomisk utveckling. För att göra detta använder man sig av ett integrerat angreppssätt där man adresserar vattenresurshantering, miljö och regional utveckling. Projektet fokuserar på kunskapsintegrering samt ekonomisk integrering för hållbar förvaltning av Nilens resurser. I samband med detta projekt har tvärvetenskapliga nätverk behövts för att genomföra gemensam forskning och undersöka alternativ för Nilens framtid, identifiera en fördelning av Nilens resurser, utveckla plattformar för informationsutbyte samt att utveckla allmän kännedom om Nilen som en delad och värdefull resurs (Belay 2011, s. 11).

Även om det har funnits ett stort stöd från det internationella samfundet, exempelvis Världsbanken, att etablera ett samarbete för att säkerställa en hållbar utvinning av Nilens vattenresurser har det inte fått ett tillräckligt stöd, i synnerhet bland Etiopien, Sudan och Egypten. Dessa länder har genomfört unilaterala åtgärder för att försäkra deras vattenresurser. Sedan NBI etablerats har det å ena sidan skett en generell förändring i relationer mellan Nilbäckenländer. Exempelvis förväntas medlemsländer bidra med stora och betydande investeringar. Å andra sidan dominerar fortfarande ett statscentrerat förhållningssätt inom NBI (Swain 2011, s. 695-696, 697). I kontrast till Swain menar Amer et al. (2005) att Etiopien, Sudan och Egypten är villiga och beredda att samarbeta genom NBI för att utveckla projekt som ger ömsesidiga fördelar. Vidare menar man att samarbete inom NBI har varit möjligt för att både

länder uppströms och nedströms accepterar varandras behov för utveckling av vattenresurserna (ibid s. 9,11).

NBI etablerades med det primära målet att utveckla ett ramverk för en mer hållbar hantering och utveckling av Nilen och dess resurser men innefattar numera en rad andra policyområden (NBI 2019i). Bland annat har NBI utvecklat policys för att främja jämställdhet och jämlikhet, transparens samt strategier för kommunikation och intressenters engagemang (NBI 2019f).

NBI utformat långsiktiga mål i relation till jämställdhet. I mer specifika termer har policys som syftar till att etablera en miljö som kan främja specifika strategier för att förändra rådande könsmönster inom NBI:s arbete för att utveckla invånarnas välbefinnande. Denna policy ska enligt NBI vara viktig för såväl NBI som institution som för avgörande intressenter som arbetar med både jämställdhet och vattenresurser (NBI 2019f). NBI:s policy *Gender Mainstreaming Policy and Strategy* har som överskridande mål att verka för att förändra ojämställda mönster i aktiviteter som NBI utför. Syftet är att minska fattigdom och förbättra välmåendet för samtliga invånare i medlemsländerna (NBI 2012, s. I, V).

4.3 Tredje dimensionen: Hållbar utveckling och varaktig fred

Detta avsnitt kommer att undersöka huruvida NBI upplevs som rättvist, vilka aktörer som kontrollerar politiken och tillgången till Nilens resurser samt vilka som är intresserade av förändring. Utöver detta undersöks NBI:s regelverk och om NBI har långsiktiga mål för antikorrupktion och demokratiutveckling.

Historiskt sett har vem som kontrollerat Nilen i stor utsträckning påverkats av rådande kolonialmakter. Till följd av avtalet från 1959, som beskrivits i bakgrunden, gavs Egypten rätt till 55.5 km^3 och Sudan 18.5 km^3 av Nilens totala vattenflöde på 83 km^3 . De resterande 10 km^3 allokerades till avdunstning och vattenutsläpp. Trots att Egypten redan är de som använder mest av Nilens vatten planerar de att använda mer. Detta samtidigt som länder längre uppströms gör ansträngningar för att utvinna mer av Nilens vatten för att tillgodose deras behov. I takt med Sudans socioekonomiska utveckling har behovet av att utvinna alltmer vatten från Nilen ökat. Sudan har planer på att utveckla vattenutvinningsystem vilket kommer innebära att Sudan

utvinner mer vatten än vad de tilldelats i avtalet 1959. Därmed utmanar Sudan Egyptens dominans över Nilen. Till skillnad från Sudan och Egypten är Etiopien inte bundet i något avtal. Etiopien har fortfarande suveränitet att utvinna vattenresurserna inom landets gränser. Det etiopiska höglandet bidrar med mellan 86 och 95 procent av Nilens flöde. Etiopiens ökade utvinningsplaner skulle ha stor påverkan på Nilens vattenflöde och således påverka utvinningsmöjligheterna för länder längre nedströms (Swain 2011, s. , 688, 690, 693-695).

Nilbäckensländerna har olika behov för att tillgodose inhemska krav och det saknas konsensus kring gemensamma lösningar. Utöver detta finns det information som tyder på att det saknas en medvetenhet för behovet av gemensamma lösningar som gynnar fler aktörer. Exempelvis menar Etiopien att byggandet av hydroelektriska dammar är en väsentlig åtgärd för att främja nationella utvecklingsprojekt. Även Sudan är i stort behov av kostnadseffektiv elektricitet för att tillgodose den växande lantbruksproduktionen medan Egypten hävdar att ett minskat vattenflöde är ett existentiellt hot (International Crisis Group 2019).

Följande citat tyder på att det råder oenighet kring legitimiteten av de historiska rättigheterna till att utvinna Nilens vattenresurser. Etiopiens premiärminister Mubarak uttryckte den 20e maj 2010:

“Some people in Egypt have old-fashioned ideas based on the assumption that the Nile water belongs to Egypt, and that Egypt has a right to decide who gets what, and that the upper countries are unable to use the Nile water because they will be unstable and they will be poor. These circumstances have changed and changed forever. Ethiopia is not unstable. Ethiopia is still poor, but it is able to cover the necessary resources to build whatever infrastructure and dams it wants on the Nile water.” (Mubarak citerad av Swain 2011, s. 695).

Att det finns en skild uppfattning av vad som anses vara en rättvis användning av Nilens resurser bland medlemsländerna har försvårat NBI:s arbete (Mapedza et al. 2017, s. 172). Etiopien menar att då NBI har fortsatt att använda historiska överenskommelser arbetar NBI inte i tillräckligt stor utsträckning med att garantera lika tillgång till Nilens resurser (Foulds 2006, s. 81). Bland annat rekommenderar NBI att Etiopien inte bör bygga en stor damm utan bör konstruera cirka 100

mindre dammar längs med Nilen (Elnur 2011, 69). Etiopien menar att NBI inte bör bevilja lika rättigheter att nyttja Niles resurser eftersom Nilen är Etiopiens enda naturresurs och således är Nilen en väsentlig ekonomisk resurs (Foulds 2006, s. 77). Etiopiens attityder gentemot NBI har försvårat NBI:s arbete. Exempelvis har Etiopien framställt NGO:s negativt i media vilket försvårat både organisationernas och NBI:s arbete. NGO:s anses vara viktiga för hanteringen och utveckling av bäckenområdet eftersom de medför viktiga resurser och kunskap (Foulds 2006, s. 87).

Politiken i Nilbäckenområdet är under förändring och länderna i regionen utmanar rådande status quo. Då Nilbäckenländerna har ojämna fördelar finns det risk att länder ser samarbetet som en möjlighet till free-riding, eftersom samarbetet är mer fördelaktigt för vissa länder än andra (Allan et al. 2019, s. 4, 7). Sudan och Egypten är förhållandevis skeptiska till NBI. I protest mot initiativ längre uppströms begärde Sudan i juni 2010 att samtliga NBI projekt ska sättas på paus (Swain 2011, s. 696). Egypten och Sudan har även varit kritiska till ytterligare initiativ. Exempelvis var man skeptisk till Cooperative Framework Agreement (CFA) där man ville besluta om ett mer permanent samarbete som inte var lika beroende av internationella investeringar (Swain 2011, s. 696). CFA är inget direkt regelverk om resursanvändning eller resursexploatering utan ska fungera som ett ramverk. CFA är alltså ett ramverk för samarbete för Nilbäckenländerna där syftet är att främja och underlätta implementeringen av principer, rättigheter och de obligationer som ramverket har (NBI 2019c). Den huvudsakliga anledningen till att Sudan och Egypten inte ville skriva under avtalet var då de ansåg att CFA inte värnade om Egyptens och Sudans historiska rättigheter över Nilens vattenresurser (Swain 2011, s. 696).

CFA:s grundprinciper behandlar beskyddande, användning, bevarande och utveckling av Nilbäckenet och inkluderar samarbete mellan länderna som bland annat bygger på jämlikhet, territoriell integritet, gemensamma fördelar och hållbar utveckling. CFA innebär att varje Nilbäckenland har rätt att använda, inom sitt territorium, vattnet från Nilen och anger bestämmelser för jämlik och rimlig användning. Avtalet kräver ratificering av sex länder för att träda i kraft och ha effekt, hittills har det ratificerats av Etiopien, Tanzania och Rwanda (Salman 2019, 388-390). Att ett land signerar CFA förklaras som att landet är villiga att ratificera det i

framtiden, däremot är de inte lagligt bundna att göra det. En påskrift gör ett land skyldigt att inte agera på ett sätt som skulle underminera CFA:s syften. Nilbäckensländer som varken signerar eller ratificerar CFA är inte bundna till det (NBI 2019c). I relation till eventuella åtgärder eller konsekvenser för den aktör som inte följer ramverket finns det en artikel i CFA som heter "rights and obligations" och säger vad staterna skall göra för en jämlik och rimlig resursanvändning (NBI 2019b, s.12). Däremot finns det inte inskrivet i artikeln några konsekvenser för den aktör som inte följer ramverket.

Processen då CFA togs fram stötte på problem och meningsskillnader då Egypten och Sudan ansåg sig ha rättigheter som sträcker sig tillbaka till 1959 års avtal. Länderna var dock överens om CFA:s grundprinciper (Salman 2019, s. 388-389). Området där Nilbäckensländerna är oeniga handlar om vattensäkerhet. CFA definierar vattensäkerhet som "the right of all Nile Basin States to reliable access to and use of the Nile River system for health, agriculture, livelihoods, production and the environment." (Salman 2019, s.389). Vidare säger en artikel i CFA att alla länder ska arbeta tillsammans för att försäkra vattensäkerhet för alla medlemsländer. Denna artikel var något som Egypten och Sudan var motståndare till då de ville försäkra sig om att deras redan existerande rättigheter inte påverkades. De ville därför ändra formuleringen av artikeln till att inkludera att detta inte skulle påverka vattensäkerheten och de nuvarande rättigheterna. De övriga länderna avfärdade förslaget varpå förhandlingarna hamnade i ett dödläge. En annan stor dispyt handlade om huruvida länder borde underrätta varandra om planerade åtgärder. Detta kunde inte heller lösas och trots dessa problem färdigställdes CFA. Vidare har medlemsländer i NBI uttryckt protester mot vad Salman kallar Egyptens och Sudans hegemoni över Nilen (Salman 2019, s. 388-390).

Woldetsadik (2017) menar att NBI har misslyckats med ett grundläggande uppdrag, nämligen att etablera ett permanent juridiskt ramverk och att etablera en institution som är accepterad av alla stater i Nilbäckensländerna. Den politiska diskursen som ledde till CFA:s slutliga utformning misslyckades med att ta de två nyckelaktörerna Egypten och Sudans förväntningar i beaktande, som nämns tidigare (ibid., s. 196).

Eritrea kan hävdas ha den svagaste ställningen i samarbetet då landet deltar som en observatör i NBI och har därför den svagaste ställningen. Observatörsrollen hindrar Eritrea från att aktivt delta och förhandla med de andra medlemsländerna. Eritrea är inte lika beroende av Nilen då den endast rinner genom en liten del av landet. Eritrea har dock en stark tro på samarbete och rättvis fördelning och menar att detta är ett sätt att undvika att bli inblandade i konflikt eller konkurrens över resursanvändningen. Eritrea tror dessutom på att samarbete endast kan lyckas när alla Nilbäckensländer deltar (Oloo 2007, s. 102-104).

5. Diskussion och slutsats

Syftet med uppsatsen har varit att undersöka hur NBI kan beskrivas, med hjälp av environmental peace-building teori, som ett verktyg för fredsbyggande. I analysen har vi med hjälp av operationaliseringsfrågor undersökt huruvida NBI kan beskrivas som ett verktyg för fredsbyggande. I detta kapitel diskuteras våra resultat, följt av en sammanfattande slutsats.

Våra resultat visar att miljön och naturresurser är både en indirekt och direkt orsak till konflikt samt att nya metoder och ny teknik har introducerats för att avhjälpa resursbrister, genom exempelvis NBI:s tioåriga strategi. En av teorins utmaningar är att den första dimensionen kan förenkla situationen, vilket vi märkt av. Exempelvis har visat sig att regionens historia är en viktig del av bakgrunden till konflikten då man behövt skapa nya avtal och även frångå tidigare avtal. Dimensionen behandlar inte andra orsaker än just miljö och naturresurser vilket är varför vi instämmer med Maas et al. om att teorin i detta avseendet blir något smal. Trots detta anser vi ändå att teorin kan användas för att beskriva samarbetet eftersom miljöaspekten är anledning till konflikten och således samarbetet.

En del av kritiken mot NBI som nämnts i analysen är att NBI:s strategier inte är tillräckliga för att uppnå socioekonomisk förändring och att projekten fokuserar på mindre brådskande projekt vid sidan om. Denna kritik kan bemötas med att även om våra resultat inte visar på att något omfattande eller övergripande projekt fått några nämnvärda effekter så kan NBI:s mindre projekt vara ett steg på vägen mot en långsiktig fred. Detta eftersom teorin säger att aktörer kan lösa problem genom att engagera sig i mindre konfliktfyllda frågor vilket ändå kan betyda att man skapar kapacitet för vidare konfliktlösning.

Däremot ligger NBI:s fokus på just den fråga som är konfliktfylld, nämligen naturresurser. Detta står i kontrast mot hur teorin beskriver miljöarbeten då det menas att miljöproblem fungerar som en utgångspunkt för dialog och samarbete snarare än att vara det huvudsakliga samarbetsområdet som det är i fallet NBI. Man skulle kunna se miljöarbetet som ett sätt att lösa andra konflikter och problem, till exempel socioekonomiska problem. Man kan även tänka sig att samarbetet kommer att spridas till andra områden. Exempelvis visar våra resultat att

samarbetet utökats till att även handla om jämställdhet, jämlikhet och transparens samt strategier för kommunikation och intressenters engagemang. Det är dock svårt att svara på vad det finns för vidare spillover-effekter eftersom det är svårt att säkerställa vad som är ett resultat av NBI och inte. Därför har vi tittat på hur NBI har utvecklats och inte vilka möjliga effekter det har fått på regionen i stort. Exempelvis kan vi inte dra några slutsatser om NBI:s eventuella spillover-effekter som möjligen påverkat upplösningen av konflikten mellan Etiopien och Eritrea. Detta då Eritrea enbart deltar som en observatör vilket gör det svårt att säga hur stor påverkan som ländernas inblandning i NBI har haft på konflikten. Detsamma gäller för konflikten mellan Sudan och Sydsudan då vi inte hittat någon information om hur NBI ställer sig till konflikten. Det gör det svårt att avgöra om NBI haft någon påverkan på konflikten. I relation till teorin hade det varit givande att forska vidare kring detta eftersom det hade gett teorin större möjlighet att beskriva resultatet av internationellt miljösamarbete som ett fredsbyggande verktyg.

En viktig aspekt av uppsatsens teori och ett av NBI:s huvudsakliga mål är att fungera som en plattform för dialog. Teorin menar att miljösamarbete kan bidra till ökat förtroende genom att fungera som en plattform för dialog. Resultatet visar att NBI är den första och enda plattformen för medlemsländerna. NBI har även utformat projekt som syftar till att utveckla samarbete genom dialog. Maas et al. understryker också att det är viktigt att utveckla en medvetenhet för behovet av att hitta gemensamma lösningar. NBI har kritiserats för att inte ha inkluderat inhemska befolkning och deras kunskaper, vilket kan försvaga utvecklingen i regionen. Detta kan göra det svårt att ta hänsyn till de olika behoven och således blir det svårt att utveckla en medvetenhet för behovet av gemensamma lösningar, eftersom samtliga behov inte tas med i beräkning. NBI har projekt för att bygga tillit mellan länder vilket tyder på att NBI som organisation är medvetna om behovet av att hitta gemensamma lösningar. Däremot dominerar fortfarande ett statscentrerat förhållningssätt i medlemsländerna. Detta kan tyda på att man inte lyckats förändra tankesättet och utveckla medvetenheten för behovet av gemensamma lösningar även om det är NBI:s ambition.

I relation till långsiktiga mål gällande antikorrupktion och demokratisering har vi inte kunnat hitta något som visar på att NBI har några sådana mål. Att vi inom tidsramen för denna uppsats inte

hittat något som tyder på detta betyder det inte att NBI inte har långsiktiga mål för antikorrupcion och demokratisering. För att få en tydlig bild över detta skulle man behöva göra mer omfattande forskning.

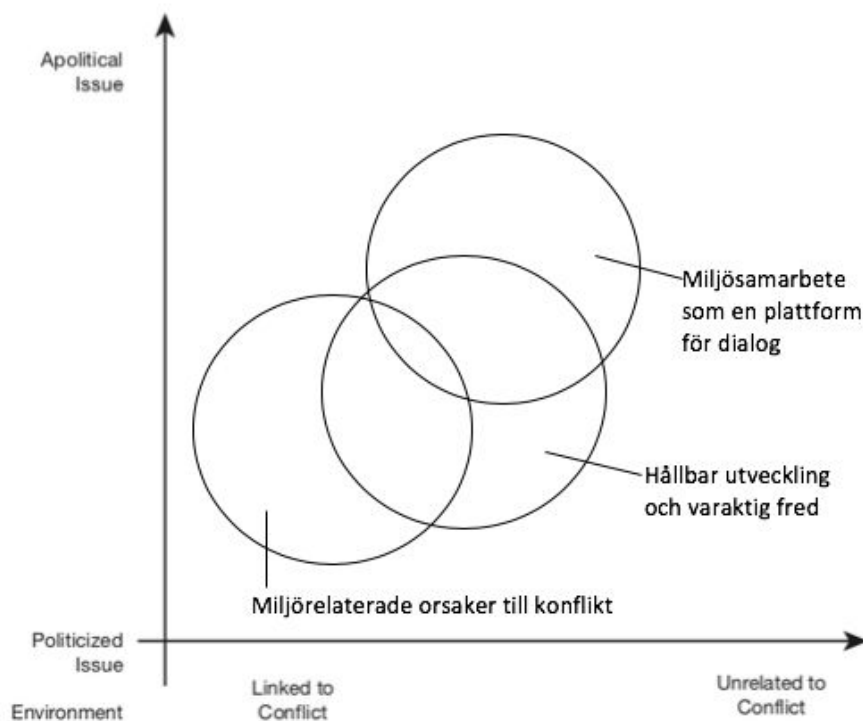
Gällande huruvida fördelningen av resurserna upplevs rättvis skiljer det sig mellan medlemsländerna och vad NBI förespråkar som rättvist. Mycket av detta beror på de historiska rättigheterna och de avtal som föregått NBI. För att nå en hållbar utveckling behövs en rättvis fördelning av naturresurserna. Denna meningsskiljaktighet kring vad en rättvis fördelning innebär försvårar NBI:s långsiktiga arbete och kräver strukturella förändringar där dialog kan fungera som ett verktyg.

Vårt resultat visar att NBI inte har tillräckligt stort inflytande eller stöd att lyckas med de uppsatta målen och kan inte heller vidta bindande åtgärder gällande resursallokering. Även om NBI har presenterat ett ramverk för fördelning av resurserna har NBI inte uttryckt hur man bör ställa aktörer till svars. Avsaknaden av konsekvenser gör att dialog mellan länderna blir än mer viktigt för NBI som just en plattform för dialog. Detta blir viktigt för en hållbar utveckling av regionens samarbete och resursanvändning.

En utmaning med att använda denna teori att det är svårt att avgöra vad som är resultat av miljösamarbetet och vad som är resultat av andra faktorer. Att beskriva ett miljösamarbete som ett verktyg för fred är därför utmanande då man inte med säkerhet kan veta vilka fredsskapande effekter samarbetet leder till. Däremot tror vi att det är möjligt att använda vår operationalisering för att hitta objektiva svar men att det kräver mer omfattande forskning. I förhållande till vår kunskapssyn visar detta kanske att vi har en mjuk positivistisk syn. Detta då vi är ödmjuka inför det faktum att vi tror att vi kan hitta objektiva svar men att det finns många andra faktorer som är betydelsefulla och som inte ryms inom uppsatsens ram. Vidare tänker vi oss att dessa faktorer kan vara så pass mångsidiga att det kan vara utmanande för framtida forskning att ta alla i beaktande.

Vi menar att NBI kan beskrivas, med hjälp av environmental peace-building teori, som ett verktyg för fredsbyggande då samarbetet har bidragit till att skapa dialog mellan länderna. Dock är detta inte tillräckligt då länderna fortfarande har ett statscentriskt synsätt, och där

medlemsländer har ett fortsatt starkt unilateralt förhållningssätt. Vilket kan påverka det långsiktiga fredsbyggandet i regionen.

Figur 2. Tre dimensioner av environmental peace-building med hänsyn till NBI.

Figur 2 visar vår revidering av Figur 1, som Maas et al. presenterat för att förklara huruvida dimensionerna är relaterade till konflikt och hur politiserade de olika dimensionerna är. Vi har placerat dimensionerna utifrån de resultat vi kommit fram till om NBI. Den första dimensionen, miljörelaterade orsaker till konflikt, är placerad närmast origo eftersom miljöaspekten är starkt relaterad till konflikten vilket också gör det till en politiserad fråga. Frågan är politisk då alla aktörer har ett starkt intresse i frågan och vårt resultat har visat att detta är en konfliktfylld fråga. Den andra dimensionen, miljösamarbete som en plattform för dialog, har vi placerat mer centrerad då dialog och samarbete inte är lika politiserat. Trots att miljöfrågorna är politiserade syftar NBI till att skapa en plattform där man kan samarbeta om andra gemensamma frågor som exempelvis handel och som inte direkt berör miljöfrågan som våra resultat visar är politiserad. Därför anser vi att denna dimension inte är fullt kopplad till konflikt men vi har tagit hänsyn till

att orsaken till dialog kommer från miljön som en konfliktfylld fråga och att detta skapar politiska spänningar. Den sista dimensionen, hållbar utveckling och varaktig fred, är kopplad till konflikten eftersom det inte råder konsensus kring vilken lösning som är mest lämplig och mest hållbar, vilket också gör den politiserad. Detta delvis då regionen präglas av lågintensiva konflikter där Nilen legat till grund. Man kan tänka sig att om NBI:s politik haft tillräckligt stort inflytande eller lyckats skapa konsensus hade miljö och resurshantering varit en mindre politiserad fråga. Likt det Maas et al. uppmärksammar, överlappar dimensionerna varandra vilket synliggör att de är nära sammankopplade. Detta visar på att NBI som ett verktyg för fredsbyggande, i relation till vår teori, kan beskrivas bäst med hjälp av samtliga dimensioner.

5.1 Förslag på framtida forskning

Framtida forskning hade förslagsvis kunnat syfta till att utveckla operationaliseringen och mätbarheten av environmental peace-building. För att göra detta hade det varit givande att identifiera mer lämpliga frågor för att operationalisera teorin. Man kan förslagsvis utveckla Maas et al:s teoretisering av framför allt den tredje dimensionen. Där upplevde vi att det var utmanande att definiera frågor för att fånga Maas et al:s teoretisering. Om mätbarheten för environmental peace-building utvecklas hade det varit möjligt att fastslå vilka aspekter av samarbeten som är viktigast för att miljösamarbeten ska bidra till långsiktig fred. Vidare forskning hade även kunnat undersöka om det skett några strukturella förändringar eller förändringar i vanor genom att forska på individnivå såväl som på statsnivå.

Det hade varit givande att forska vidare på NBI i relation till environmental peace-building för att identifiera viktiga lärdomar som kan appliceras på andra miljösamarbeten där det kan vara nödvändigt att även arbeta mot långsiktig fred.

6. Källförteckning

Alam, Z. Undala, 2002, "Questioning the water wars rationale: a case study of the Indus Waters Treaty". *Geographical Journal*, vol. 168, nr. 4, s. 341-353.

Allan, J.R - N. Levin, K.R. Jones, S. Abdullah, J. Hongoh, V. Hermoso, S. Kark, 2019. "Navigating the complexities of coordinated conservation along the river Nile", *Science Advances*, vol. 5 nr. 4, s.1-11.

Amer, El-Din Salah - Yacob Arsano - Atta El-Battahani - Osman El-Tom Hamad - Magdy Abd El-Moenim - Imeru Tamrat, 2005. "Sustainable development and international cooperation in the Eastern Nile Basin", *Aquatic Sciences*. Vol. 67, s. 3-14.

Belay, Alebel Abebe - Henry Musoke Semakula, George James Wambura - Labohy Jan, 2013. "SWOT Analysis and Challenges of Nile Basin Initiative: An Integrated Water Resource Management Perspective", *Chinese Journal of Population Resources and Environment*. vol. 8 nr. 1, s. 8-17.

Beyene, Zewdineh - Ian L. G. Wadley, 2004. "Common Goods and the Common Good: Transboundary Natural Resources, Principled Cooperation, and the Nile Basin Initiative". UC Berkeley: Center for African Studies. [Elektronisk] <https://escholarship.org/uc/item/9492s0k4>

Bryman, Alan, 2016. *Social Research methods*. 5 uppl. Oxford: Oxford University Press.

Burchill, Scott, 2013 "Liberalism" i Linklater, Andrew (red.) *Theories of International Relations*. 5 uppl. Houndsmills: Palgrave Macmillan. s. 57-85.

Conniff, Karen - David Molden - Don Peden - Seleshi B. Awulachew, 2012. "Nile Water and Agriculture: Past Present and Future" i Awulachew, Seleshi B - Vladimir Smahktin - David Molden, Don Peden (red.), *The Nile River Basin Water, Agriculture, Governance and Livelihoods*. London: Routledge.

Dabelko, D. Geoffrey, 2006. "From threat to opportunity: Exploiting environmental pathways to peace" *Woodrow Wilson International Center for Scholars*. Washington, D.C, USA. [Elektronisk] <https://www.wilsoncenter.org/sites/default/files/pathways.pdf>

David, Matthew. 2006. "Editor's Introduction" i David, Matthew (red.), *Case study research - volume 1*. London: SAGE. s. XXIV-XXVII.

Di Nunzio, Jack, 2013. *Conflict on the Nile: The future of transboundary water disputes over the world's longest river*. [Elektronisk]

<http://www.futuredirections.org.au/publication/conflict-on-the-nile-the-future-of-transboundary-water-disputes-over-the-world-s-longest-river/> Hämtad: 2019-12-05.

Donnelly, Jack, 2013. "Realism" i Burchill, Scott – Linklater, Andrew (red.), *Theories of International Relations*. 5 uppl. Houndsmills: Palgrave Macmillan, s. 32-56.

Dresse, Anaïs - Itay Fischhendler - Jonas Østergaard Nielsen - Dimitrios Zikos, 2018. "Environmental peacebuilding: Towards a theoretical framework" in *Cooperation and Conflict* 2019, Vol. 54, nr. 1, s. 99–119

Elnur, Ibrahim, 2011. "The Changing Hydraulics of Conflict and Cooperation in the Nile Basin: The Demise of Egyptian-Sudanese Bilateralism" i Elmusa, Sharif (red.), *The Burden of Resources: Oil and Water in the Gulf Region and the Nile Basin*. Cairo: The American University in Cairo Press, 2011. s. 52-75.

Esaiason, Peter - Mikael Gilljam - Henrik Oscarsson - Ann Towns - Lena Wängnerud, 2017. *Metodpraktikan*. Stockholm: Wolters Kluwer. 5 uppl.

Foulds, Kim, 2006. "The Nile Basin Initiative in Ethiopia: Voice from Addis Ababa.", *Ufahamu: A Journal of African Studies*. Vol. 33 nr.1 s. 75-98.

Globalis, 2016. *Sydsudan*. [Elektronisk] <https://www.globalis.se/Konflikter/Afrika/Sydsudan>. Senast uppdaterad: Hämtad: 2019-12-20

Huda, Sadaqat Mirza - Saleem H. Ali. 2018. "Environmental peace building in South Asia: Establishing consensus on hydroelectric projects in the Ganges-Brahmaputra-Meghna (GBM) Basin" i *Geoforum*. vol 96, s.160-171.

International Crisis Group, 2019. *Bridging the Gap in the Nile Waters Dispute* [Elektronisk] <https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/271-bridging-the-gap.pdf>. Hämtad: 2019-12-20

Maas, Achim - Alexander Carius, Anja Wittich, 2015. "From Conflict to Cooperation? Environmental Cooperation as a tool for Peace-Building" i Floyd, Rita – Richard Matthews (red.), 2013. *Environmental Security: Approaches and Issues*. Hoboken: Taylor and Francis, s. 102-119. E-bok.

Mapedza, Everisto - Diana Suhardiman - Alan Nicol, 2017. "Structure, agency and challenges for inclusive water governance at basin scale: Comparing the Nile with the Mekong" i Mapedza, Everisto - Diana Suhardiman - Alan Nicol (red.) *Water Governance and Collective Action: Multi-scale Challenges*. Oxon: Routledge. s. 165-175.

NBI, 2012. *NBI Gender Mainstreaming Policy and Strategy*. [Elektronisk] <http://nileis.nilebasin.org/system/files/NBI%20Gender%20English%20v3.pdf> Hämtad: 2019-12-05

NBI 2019a, *A Long River Journey 20 Years of Cooperation Under The NBI*. [Elektronisk] http://nbi20.nilebasin.org/wp-content/uploads/2019/02/A-Long-River-Journey_web.pdf Hämtad: 2019-12-05

NBI 2019b, *Agreement on the Nile River Basin Cooperative Framework*. [Elektronisk] <https://www.nilebasin.org/images/docs/CFA%20-%20English%20%20FrenchVersion.pdf> Hämtad: 2019-12-08

NBI 2019c, *Cooperative Framework Agreement*. [Elektronisk] <https://www.nilebasin.org/index.php/81-nbi/73-cooperative-framework-agreement> Hämtad 2019-12-18

NBI, 2019d, *Corporate report 2019*. [Elektronisk]

<https://www.nilebasin.org/documents-publications/78-corporate-report-2019/file>. Hämtad:
2019-12-05

NBI, 2019e, *Our Core Functions*. [Elektronisk]

<https://www.nilebasin.org/what-we-do/what-we-do> Hämtad 2019-12-06

NBI, 2019f, *Trans-boundary Policies*. [Elektronisk]

<https://www.nilebasin.org/transboundary-policies> Hämtad: 2019-12-09

NBI, 2019g, *Welcome to Nile Basin Initiative (NBI)*. [Elektronisk] <https://www.nilebasin.org>.

Hämtad: 2019-12-04

NBI, 2019h, *What we do*. [Elektronisk] <https://www.nilebasin.org/what-we-do/what-we-do>

Hämtad: 2019-12-07

NBI, 2019i, *Who we are*. [Elektronisk] <https://www.nilebasin.org/nbi/who-we-are> Hämtad:

2019-12-04

Nuruzzaman, Mohammed 2008, "Liberal Institutionalism and International Cooperation after 11 September 2001", *International Studies*, vol.54, nr.3, s. 193-213.

Oestigaard, Terje, 2010. *Nile Issues: Small Streams from the Nile Basin Research Programme*. Kampala: Fountain Publishers.

Oloo, Adams, 2007. "The Quest for Cooperation in the Nile Water Conflicts: The Case of Eritrea", *African Sociological Review*. Vol. 11, nr.1, s. 95-105.

Paisley, Kyle Richard, 2017. *Why the 11 countries that rely on the Nile need to reach a river deal soon*. [Elektronisk]

<https://theconversation.com/why-the-11-countries-that-rely-on-the-nile-need-to-reach-a-river-deal-soon-75868> Hämtdatum: 2019-12-05.

Salman, M.A Salman, 2019. "The Nile River Basin and its changing legal contours" i Stephen C. McCaffrey - Christina Leb - Riley T. Denoon (red.), *Research Handbook on International Water Law*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing Limited, s. 379-398. E-bok.

Swain, Ashok, 2011. "Challenges for water sharing in the Nile basin: changing geo-politics and changing climate" i *Hydrological Sciences Journal*. vol. 56 nr. 4, s. 687-702.

The World bank, 2019. *Stronger Together: 20 Years of Cooperation Around the Nile*. [Elektronisk]

<https://www.worldbank.org/en/news/feature/2019/02/22/stronger-together-20-years-of-cooperati-on-around-the-nile>. Hämtad: 2019-12-15.

TT, 2010. *Diplomatkris om Nilens vatten*. [Elektronisk]
<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/diplomatkris-om-nilens-vatten> Hämtad: 2019-12-12

Utrikespolitiska institutet, 2019. *Konflikten Etiopien–Eritrea*. [Elektronisk]
<https://www.ui.se/landguiden/konflikter/etiopien---eritrea/> Hämtad: 2019-12-20.

Woldetsadik, Tadesse Kassa, 2017. "The Nile Basin Initiative and the Cooperative Framework Agreement: Failing Institutional Enterprises" i *Mizan Law Review*. vol. 11 nr. 1 s.196-228.

Appendix 1: Maas et al.:s förslag till frågor

Maas et al.s: frågor från kapitlet *From conflict to cooperation? Environmental cooperation as a tool for peace-building* i boken *Environmental Security - approaches and issues* av Floyd och Matthew (2015):

- Which people or groups of people are directly dependent on natural resources and on their immediate environment (e.g. farmers or miners)?
- How is the environment impacted by conflict?
- How are the environment and natural resources framed by the parties to a conflict? To what extent do they appear in their rhetoric?
- To what extent are livelihoods related to natural resources – for example food, water and energy – satisfied or the necessary resources available to satisfy them?
- Who controls environmental affairs and access to natural resources? Who has access and who is actively or passively excluded?
- Are there (power) asymmetries between different groups or conflicting parties? If yes, what are they?
- What are the exploitation and/or consumption patterns?
- Is environmental and resource governance perceived as fair and equitable?
- Do natural resources serve special economic functions, such as being the primary (or the only) export goods?
- Who is benefiting from the status quo? Who is interested in changing it?

(Maas et al. 2015, s. 115-116)